

פרק פינחס

בכגופם משאר בני"א, אבל רצונו היה שהאדם יעשה מעשיו במצבה דמיליה, ועל זה אייכא שכיר ביויתר, כדחוינן מפינחס. וניחא דהא נקרא חותם ברית קדש שהוא עבד לה', והחותם על הרוב לעשות, והאדם העושה הרי עשה מעשה השיעית.

וישם איש ישראל המובה וגיה זמרי בן טלאו נשיא בית אב לשמיוני [כה יד]. פרשי' לאחד מהחמתת בתי אבות שהיה לשפט שמעון, דבר אחר להודיעו שבחו של פינחס שאף ע"פ שזה היה נשיא לא מנע את עצמו מלקנא לחילול ה' וכור. ולכאורה הם שני ענינים ולא שיק לשון דבר אחר. ונראה שפי' ראשון אויל באם זMRI היה רק נשיא לאחד מבתי אבות דלי'ICA רבודתא בזוה, שאין לו מה להמנע כי גם הוא חייב בהעוגשין, ולכן מה שפרט הוא לייחס את הרשות לגנאי לומר שאף שהיא אדם גדול לא נמנע מלחתו, שהחטא שלו יותר גדול מבאים פחות שחטא, והדבר אחר קאי אליבא דסוברים [סנהדרין פב ב] שהזיה זה שלומיאל בן צוריישי שהיה נשיא השבט, ולא רק מפני המינוי של בני האדם שג"כ הוא מהשיית שנთן דעתם למנוחו, אלא ביחוד מהשיית, כדברתי במק"א על מה שפרט הקב"ה בחדר השני את שמותם של הנשיים אף שכבר היו נשיים מכבר, שהוא משום שמעשה ה' בעצמו א"א להבטל, וא"כ היה נשיא בהכרח אף אחר שחטא שבשםו אופן לא היה אפשר לסלקו, ומ"מ לא חש זה פינחס לכבוד שמיים מאחר שעכ"פ חייב בעונשים, וזה שתבעו איך הרג נשיא כדרכו פגיעה במשיח ה' כדאמר דוד [ש"ב א יד], והוצרך הקב"ה לשלוח לו שלום ולהסתכם שיפה עשת.

בקנאו את קנאתי [כח יא]. פרשי' בקצפו את הקצף שהיתה לי לנצח. חווינן שזהו עיקר הדבר שהשיג עבورو שכיר גדול כזה וברית שלום משום שעשה דבר שהיה להקב"ה לעשות. ויש למילך מזה על מצות אחרות כה"ג שג"כ יש להיות עליהם מתן שכיר כזה. ואשכחן מצות צדקה בהשותפין [י א] ששאל טורננסרופוס אם ה' אהוב עניים למה איןנו מפרנסן, והשיב ר"ע שנוכחה אנו בהם להנצל מדינה של גיהנום, שנמצא לתירוץ זה שודאי הוא על הקב"ה לפרנסן, אך הניח להאדם שישעה הוא מה שעלה הקב"ה לעשות, שע"ז יש שכיר גדול ביותר, אף שבדור שהשיית היה מפרנסו שהוא הגנתו לחם לכל וון ומפרנס, ומ"מ רצתה הוא לעשות, ודמי לתינוק שרצו לאפייע לאמו ונותנת לו דבר קטן לשאת, שבעצם אינו מסייע כלום שלא היה קשה לה לשאת גם את זה, אבל הרצון של התינוק לסייע אף שיודע שאינו סיוע מראה החביבות של התינוק לאמו, וזהו הנאה גדולה להאם, וכן הוא במצבה שעושה בזזה מה שהשיית הייתה עשתה, וממצות צדקה היא ג"כ כזה.

ובן מצות מילה שמצוינו שאמרו חז"ל ע"ז שמעשה האדם עדיף [תנחותמא תורייע ה], היינו שודאי הוא שכן היה צריך האדם להולד מהול, אבל השיית רצתה שאנו חנו נעשה ונגמר מעשינו, הראה כן גם במיני מאכל שהאדם צריך לתקן, ואף שמשמע שהוא מצד העונש דחטא עז הדעת, מ"מ הביא מזה ר"ע משל [שם], משום שהשיית מעניש ג"כ בחביבות שענשו בדבר שלא יקשה לפניו העונש כ"כ. וחווינן מזה שאף שכלי מין אדם לא הוותרו למול רק ישראל לבה, מ"מ כיוון שרצונו שישראל יהיו נימולים הו"ל לבראם באופן שיהיו שונים